

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 21. októbra 2010 (*)

„Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – Článok 4 – Dôvody na nepovinné nevykonanie – Článok 4 bod 6 – Zatykač vydaný na účely výkonu trestu – Článok 5 – Záruky, ktoré musí poskytnúť vydávajúci členský štát – Článok 5 bod 1 – Odsúdenie v neprítomnosti – Článok 5 bod 3 – Zatykač vydaný na účely trestného stíhania – Vydanie podliehajúce podmienke, že vyžiadaná osoba bude vrátená do vykonávajúceho členského štátu – Spoločné uplatnenie bodov 1 a 3 článku 5 – Zlučiteľnosť“

Vo veci C-306/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 35 EÚ, podaný rozhodnutím Cour constitutionnelle (Belgicko) z 24. júla 2009 a doručený Súdnemu dvoru 31. júla 2009, ktorý súvisí s konaním o výkone európskeho zatykača vydaného proti

I. B.,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, sudcovia K. Schieman, L. Bay Larsen (spravodajca), C. Toader a M. Berger,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: M.-A. Gaudissart, vedúci sekcie,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. mája 2010,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- I. B., v zastúpení: P. Huget, avocat,
- belgická vláda, v zastúpení: T. Materne, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci J. Bourtembourg a F. Belleflamme, avocats,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: E. Riedl, splnomocnený zástupca,
- poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz, splnomocnený zástupca,
- švédská vláda, v zastúpení: A. Falk a C. Meyer-Seitz, splnomocnené zástupkyne,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: I. Rao, splnomocnená zástupkyňa,
- Rada Európskej únie, v zastúpení: O. Petersen a I. Gurov, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Troosters a S. Grünheid, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. júla 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3, článku 4 bodu 6 a článku 5 bodov 1 a 3 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), ako aj platnosti uvedeného článku 4 bodu 6 a článku 5 bodu 3.
- 2 Tento návrh bol podaný Tribunal de première instance de Nivelles (Belgicko) v rámci konania o výkone európskeho zatykača, ktorý 13. decembra 2007 vydal Tribunalul București (súd prvého stupňa v Bukurešti) (Rumunsko) (ďalej tiež „rumunský vydávajúci súdny orgán“) proti I. B., rumunskému štátnemu príslušníkovi s trvalým bydliskom v Belgicku, na účely výkonu trestu odňatia slobody v trvaní štyroch rokov uloženého súdnym rozhodnutím vyneseným v neprítomnosti.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Z informácie o dátume nadobudnutia platnosti Amsterdamskej zmluvy uverejnenej v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* z 1. mája 1999 (Ú. v. ES L 114, s. 56) vyplýva, že Belgické kráľovstvo na základe článku 35 ods. 2 EÚ vyhlásilo, že uznáva právomoc Súdneho dvora rozhodovať o prejudiciálnych otázkach podľa podmienok stanovených v článku 35 ods. 3 písm. b) EÚ.
- 4 V súlade s článkom 10 ods. 1 protokolu č. 36 o prechodných ustanoveniach, pripojenom k Zmluve o FEÚ, právomoci Súdneho dvora podľa hlavy VI Zmluvy EÚ ostávajú rovnaké, pokiaľ ide o akty Únie, ktoré boli prijaté pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, vrátane prípadu, keď boli akceptované podľa článku 35 ods. 2 EÚ.

Rámcové rozhodnutie 2002/584

- 5 Odôvodnenia č. 1, 5, 10 a 12 rámcového rozhodnutia 2002/584 znejú:

„(1) podľa záverov Európskej rady v Tampere z 15. a 16. októbra 1999..., by sa mal zrušiť formálny postup vydávania osôb medzi členskými štátmi v prípade osôb, ktoré unikajú pred spravodlivosťou po tom, ako boli s konečnou platnosťou odsúdené a vydávacie postupy by sa mali urýchliť v prípade osôb podozrivých zo spáchania trestného činu;

...

(5) cieľ vytýčený pre Úniu stať sa zónou slobody, bezpečnosti a práva, vedie k zrušeniu vydávania osôb medzi členskými štátmi a k jeho nahradeniu systémom vydávania osôb medzi súdnymi orgánmi; okrem toho, zavedenie nového zjednodušeného systému vydávania odsúdených alebo podozrivých osôb pre účely výkonu rozsudku alebo trestného stíhania umožňuje odstrániť zložitosť a prípadné prieťahy pri existujúcich vydávacích postupoch; tradičné vzťahy spolupráce, ktoré až doteraz existovali medzi členskými štátmi, by mal nahradiť systém voľného pohybu súdnych rozhodnutí v trestných veciach, vrátane predbežných a konečných rozhodnutí v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;

...

(10) mechanizmus európskeho zatykača je založený na vysokej miere dôvery medzi členskými štátmi; jeho vykonávanie sa môže pozastaviť iba v prípade vážneho a pretrvávajúceho porušovania zásad uvedených v článku 6 ods. 1 [EÚ] jedným z členských štátov, zisteného Radou v zmysle článku 7 ods. 1 [EÚ], s následkami uvedenými v článku 7 ods. 2 [EÚ];

...

(12) toto rámcové rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v článku 6 [EÚ] a vyjadrené v Charte základných práv Európskej únie, najmä jej Kapitoly VI [najmä v jej Kapitole VI – *neoficiálny preklad*]. ...

...“

6 Článok 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 uvádza:

„1. Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú [vyžiadanú – *neoficiálny preklad*] osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu [odňatia slobody – *neoficiálny preklad*] alebo ochranného opatrenia [spojeného s pozbavením osobnej slobody – *neoficiálny preklad*].

2. Členské štáty vykonávajú každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.

3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 [EÚ].“

7 Článok 2 tohto rámcového rozhodnutia s názvom „Predmet úpravy európskeho zatykača“ v odseku 1 stanovuje:

„Európsky zatykač sa môže vydať za činy, ktoré môžu byť potrestané podľa právneho predpisu vydávajúceho členského štátu..., alebo ak bol vynesенý rozsudok [ukladajúci trest – *neoficiálny preklad*] alebo uložené ochranné opatrenie, pre tresty [alebo ochranné opatrenia – *neoficiálny preklad*] s minimálnou dĺžkou štyri mesiace.“

8 Článok 3 tohto rámcového rozhodnutia vymenúva tri „dôvody pre povinné nevykonanie európskeho zatykača“.

9 Článok 4 tohto rámcového rozhodnutia s názvom „Dôvody pre nepovinné nevykonanie európskeho zatykača“ uvádza tieto dôvody v siedmich bodoch. Bod 6 tohto článku v tejto súvislosti stanovuje:

„Vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač:

...

6. ak európsky zatykač bol vydaný pre účely výkonu trestu alebo ochranného opatrenia [na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranné opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody – *neoficiálny preklad*], ak sa požadovaná osoba zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcim členskom štáte a tento štát sa zaviazal, že vykoná rozsudok alebo ochranné opatrenie v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi.“

10 Článok 5 rámcového rozhodnutia 2002/584 s názvom „Záruky, ktoré musí vydávajúcí členský štát poskytnúť vo zvláštnych prípadoch“ stanovuje:

„Výkon európskeho zatykača vykonávajúcim súdnym orgánom môže podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu podliehať nasledujúcim podmienkam:

1. ak európsky zatykač bol vydaný pre účely výkonu rozsudku alebo ochranného opatrenia [na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody – *neoficiálny preklad*], uloženého rozhodnutím vydaným v neprítomnosti a ak príslušná osoba nebola osobne predvolaná alebo inak informovaná o dátume a mieste konania [pojednávania – *neoficiálny preklad*], ktoré viedlo k rozhodnutiu vydaného v neprítomnosti, odovzdanie môže podliehať podmienke, že vydávajúcí súdny orgán poskytne primeranú požadovanú záruku na ubezpečenie osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, že bude môcť podať návrh na obnovu konania prípadu vo vydávajúcim členskom štáte a zúčastniť sa na vynesení rozsudku;

...

3. ak osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač pre účely trestného stíhania, je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcim členskom štáte, odovzdanie môže podliehať podmienke, že táto osoba bude po vypočutí vrátená do vykonávajúceho členského štátu s cieľom výkonu trestu alebo ochranného opatrenia, ktorý bol proti nej vydaný vo vydávajúcim členskom štáte.“

11 Článok 8 tohto rámcového rozhodnutia s názvom „Obsah a forma európskeho zatykača“ stanovuje:

„1. Európsky zatykač obsahuje nasledujúce informácie stanovené v súlade s formou, obsiahnutou v prílohe:

...

c) dôkaz o vykonateľnom rozsudku, zatykači alebo inom vykonateľnom súdnom rozhodnutí s rovnakým účinkom, ktoré spadá do rozsahu článkov 1 a 2;

...

f) uložený trest, ak existuje konečný rozsudok, alebo určený rozsah trestov pre trestný čin podľa práva vydávajúceho členského štátu;

...“

12 Článok 15 ods. 2 uvedeného rámcového rozhodnutia stanovuje:

„Ak vykonávajúci súdny orgán považuje informácie oznámené vydávajúcim členským štátom za nedostatočné na rozhodnutie o vydaní, požiadava o urýchléné doplnenie ďalších potrebných informácií, najmä s ohľadom na články 3 až 5 a článok 8...“

13 Článok 32 rámcového rozhodnutia 2002/584 stanovuje:

„Žiadosti o vydanie osôb prijaté pred 1. januárom 2004 sa naďalej riadia existujúcimi dokumentmi [nástrojmi – *neoficiálny preklad*] týkajúcimi sa vydávania osôb. Žiadosti prijaté po tomto termíne sa budú riadiť predpismi, ktoré členské štáty schválili [pravidlami, ktoré členské štáty prijali – *neoficiálny preklad*] v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím. Každý členský štát však môže v čase prijatia tohto rámcového rozhodnutia Radou urobiť vyhlásenie, v ktorom uvedie, že vykonávajúci členský štát sa bude ďalej zaoberať žiadosťami, týkajúcimi sa činov spáchaných pred dátumom, ktorý uvádza, v súlade so systémom vydávania osôb používaným pred 1. januárom 2004. Tento dátum nesmie byť neskorší ako 7. august 2002. Uvedené vyhlásenie sa uverejní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev. Môže sa kedykoľvek odvolať.“

Rámcové rozhodnutie 2009/299/SVV

14 Rámcové rozhodnutie Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní (Ú. v. EÚ L 81, s. 24), ktoré podľa svojho článku 8 ods. 1 musí byť vykonané členskými štátmi do 28. marca 2011, zrušilo článok 5 bod 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 a vložilo do tohto rozhodnutia nový článok 4a.

15 Uvedený článok 4a s názvom „Rozhodnutia vydané v konaní, na ktorom sa dotyčná osoba osobne nezúčastnila“ sa však uplatňuje len na uznávanie a výkon rozhodnutí vydaných v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní až od 28. marca 2011.

Vnútroštátne právo

Belgické právne predpisy

16 Zákon z 19. decembra 2003 o európskom zatykači (*Moniteur belge* z 22. decembra 2003, s. 60075, ďalej len „zákon o európskom zatykači“) preberá do vnútroštátneho práva rámcové rozhodnutie 2002/584.

17 Pokiaľ ide po prvé o dôvody na povinné nevykonanie európskeho zatykača, článok 4 tohto zákona stanovuje:

Výkon európskeho zatykača sa zamietne v týchto prípadoch:

...

5° ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že výkon európskeho zatykača by mal za následok porušenie základných práv dotknutej osoby, ktoré sú zakotvené v článku 6 [EÚ]“.

- 18 Pokiaľ ide po druhé o dôvody na nepovinné nevykonanie európskeho zatykača, článok 6 uvedeného zákona spresňuje:

„Výkon možno odmietnuť v týchto prípadoch:

...

4° ak bol európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu alebo ochranného opatrenia, pokiaľ je dotknutá osoba belgickým štátnym príslušníkom alebo má trvalé bydlisko v Belgicku a príslušné belgické orgány sa zaviazu vykonať tento trest alebo ochranné opatrenie v súlade s belgickým zákonom;

...“

- 19 Pokiaľ ide o účinné vykonanie rozhodnutia prijatého podľa článku 6 bodu 4° zákona o európskom zatykači, článok 18 ods. 2 zákona z 23. mája 1990 o medzištátnom odovzdávaní odsúdených osôb, prevzatí a postúpení zodpovednosti za dohľad nad podmienene odsúdenými alebo prepustenými páchateľmi, ako aj prevzatie a postúpenie výkonu trestov a ochranných opatrení zahŕňajúcich pozbavenie osobnej slobody (*Moniteur belge* z 20. júla 1990, s. 14304) v znení zákona z 26. mája 2005 (*Moniteur belge* z 10. júna 2005, s. 26718, ďalej len „zákon o medzištátnom odovzdávaní“) stanovuje:

„Súdne rozhodnutie prijaté podľa článku 6 bodu 4° zákona... o európskom zatykači má za následok prevzatie výkonu trestu odňatia slobody alebo opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody uvedeného v danom súdnom rozhodnutí. Trest alebo opatrenie spojené s pozbavením osobnej slobody sa vykoná v súlade s ustanoveniami tohto zákona.“

- 20 Článok 18 zákona o odovzdávaní, ktorý je uvedený v kapitole VI tohto zákona s názvom „Výkon trestov odňatia slobody a opatrení spojených s pozbavením osobnej slobody, ktoré boli uložené v zahraničí, v Belgicku“, sa musí vykladať s prihliadnutím na článok 25 tohto zákona, ktorý stanovuje:

„Ustanovenia kapitol V a VI sa nevzťahujú na odsudzujúce rozhodnutia v trestnom konaní vynesené v neprítomnosti, okrem prípadov uvedených v článku 18 ods. 2, pokiaľ ide o odsudzujúce rozhodnutie vynesené v neprítomnosti, ktoré nadobudlo právoplatnosť.“

- 21 Pokiaľ ide po tretie o záruky, ktoré musí dodržať vydávajúci členský štát, články 7 a 8 zákona o európskom zatykači preberajú body 1 a 3 článku 5 rámcového rozhodnutia 2002/584. Článok 7 tohto zákona stanovuje, pokiaľ ide o výkon trestu uloženého rozhodnutím vyneseným v neprítomnosti, toto:

„Ak bol európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu alebo ochranného opatrenia uloženého rozhodnutím vydaným v neprítomnosti a ak príslušná osoba nebola osobne predvolaná alebo inak informovaná o dátume a mieste pojednávania, ktoré viedlo k rozhodnutiu vydaného v neprítomnosti, odovzdanie môže podliehať podmienke, že vydávajúci súdny orgán poskytne primeranú požadovanú záruku na ubezpečenie osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, že bude môcť podať návrh na obnovu konania vo vydávajúcom členskom štáte a zúčastniť sa na vynesení rozsudku.

Za dostatočné záruky v zmysle prvého pododseku sa považujú ustanovenia v práve vydávajúceho štátu, ktoré upravujú opravný prostriedok a uvedenie podmienok využitia tohto opravného prostriedku, z ktorých vyplýva, že ich osoba bude môcť skutočne využiť.“

- 22 Článok 8 zákona o európskom zatykači stanovuje:

„Ak je osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač na účely trestného stíhania, belgickým štátnym príslušníkom alebo má trvalé bydlisko v Belgicku, odovzdanie môže podliehať podmienke, že táto osoba bude po odsúdení vrátená do Belgicka, aby tam vykonala trest alebo ochranné opatrenie, ktoré jej boli uložené vo vydávajúcom členskom štáte.“

Rumunská právna úprava

23 Článok 522a rumunského trestného poriadku stanovuje:

„Obnova konania v prípade osôb súdených v neprítomnosti pri vydávaní.

V prípade žiadosti o vydanie osoby súdenej a odsúdenej v neprítomnosti môže byť vec na žiadosť odsúdenej osoby opätovne preskúmaná súdom, ktorý o veci rozhodoval na prvom stupni.

Ustanovenia článkov 405 až 408 sa uplatňujú analogicky.“

24 Článok 405 uvedeného trestného poriadku stanovuje:

„Opätovné preskúmanie veci sa po pripustení obnovy konania uskutoční v súlade s procesnými pravidlami upravujúcimi prvostupňové konanie.

Ak to súd považuje za potrebné, môže opätovne vykonať dôkazy predložené v rámci prvostupňového konania alebo v rámci konania o povolení obnovy.“

Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 25 Rozsudkom zo 16. júna 2000 Tribunalul București odsúdil I. B. na trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov za spáchanie trestného činu obchodovania s jadrovými a rádioaktívnymi materiálmi. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom z 3. apríla 2001 Curtea de apel București (odvolací súd v Bukurešti).
- 26 Oba tieto súdy rozhodli, že I. B. môže namiesto väzby vykonať trest uložený a potvrdený v kontradiktórnom konaní v mieste výkonu svojej práce.
- 27 Rozhodnutím z 15. januára 2002 Curtea Supremă de Justiție (Najvyšší súd) (Rumunsko) tým, že podľa vnútroštátneho súdu rozhodoval v neprítomnosti a bez toho, aby bol I. B. osobne informovaný o dátume a mieste pojednávania, zrušil skôr vydané rozhodnutia v časti, v ktorej povoľovali I. B. výkon trestu odňatia slobody v trvaní štyroch rokov v mieste výkonu jeho práce, a uložil, aby bol tento trest vykonaný vo väzení.
- 28 V priebehu februára 2002 sa I. B. rozhodol odísť do Belgicka potom, čo sa podľa svojho vyjadrenia stal obeťou závažných porušení práva na spravodlivý proces. Jeho manželka a ich dve deti sa k nemu postupne od októbra 2002 pripojili.
- 29 Dňa 11. decembra 2007 bol I. B. zadržaný v Belgicku na základe záznamu, ktorý do Schengenského informačného systému (SIS) 10. februára 2006 vložili rumunské orgány na účely jeho zatknutia a vydania uvedeným orgánom v rámci výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený.
- 30 Vzhľadom na to, že tento záznam mal hodnotu európskeho zatykača, procureur du Roi (prokurátor) sa obrátil na vyšetrovacieho sudcu, ktorý uznesením z 12. decembra 2007 rozhodol ponechať I. B. podmienene na slobode dovtedy, kým bude vydané konečné rozhodnutie o jeho odovzdaní.
- 31 Dňa 13. decembra 2007 Tribunalul București vydal proti I. B. európsky zatykač na účely výkonu trestu odňatia slobody v trvaní štyroch rokov, ktorý mu bol uložený v Rumunsku.
- 32 Dňa 19. decembra 2007 podal I. B. na Cudzinecký úrad žiadosť o priznanie postavenia utečenca v Belgicku.
- 33 Dňa 29. februára 2008 procureur du Roi (prokurátor) navrhol Tribunal de première instance de Nivelles, aby vyhlásil zatykač vydaný rumunským vydávajúcim súdnym orgánom za vykonateľný.
- 34 Dňa 2. júla 2008 bola žiadosť I. B. o priznanie postavenia utečenca a o doplnkovú ochranu zamietnutá. Toto zamietnutie, ktoré potvrdil Conseil du contentieux des étrangers v marci 2009, je v súčasnosti predmetom konania prebiehajúceho na Conseil d'État (Belgicko).

- 35 Uznesením vydaným 22. júla 2008 Tribunal de première instance de Nivelles vyhlásil počas overovania podmienok, ktoré musí spĺňať európsky zatykač, aby mohol byť vykonaný, že tento európsky zatykač spĺňa všetky podmienky stanovené zákonom o európskom zatykači. Konkrétne zastával názor, že neexistuje závažný dôvod domnievať sa, že výkon tohto zatykača by mal za následok porušenie základných práv I. B.
- 36 V tejto súvislosti tento súd poukazuje na to, že európsky zatykač, o ktorý ide vo veci samej, sa síce vzťahuje na výkon súdneho rozhodnutia vyneseného v neprítomnosti, ale rumunský vydávajúci súdny orgán poskytol primerané záruky v zmysle článku 7 zákona o európskom zatykači, keďže uvedený zatykač spresňuje, že podľa článku 522a rumunského trestného poriadku bude vec možné na žiadosť osoby odsúdenej v neprítomnosti opätovne preskúmať v prvostupňovom konaní.
- 37 Tribunal de première instance de Nivelles konštatoval, že I. B. sa nemôže odvolávať na článok 6 bod 4° zákona o európskom zatykači, ktorý stanovuje, že výkon európskeho zatykača možno odmietnuť, ak bol vydaný na účely výkonu trestu, pokiaľ má dotknutá osoba trvalé bydlisko v Belgicku a príslušné úrady sa zaviazu, že vykonajú tento trest v súlade s vnútroštátnym zákonom.
- 38 Uvedený dôvod odmietnutia sa totiž uplatňuje len na odsudzujúce rozhodnutia vynesené v neprítomnosti, ktoré nadobudli právoplatnosť, ako upresňuje článok 25 zákona o odovzdávaní v spojení s článkom 18 ods. 2 tohto zákona. I. B. má však aj naďalej možnosť podať návrh o obnovu konania.
- 39 Okrem toho uvedený súd uvádza, že zatiaľ čo článok 8 zákona o európskom zatykači stanovuje, že vydanie osoby, ktorá má trvalé bydlisko v Belgicku a na ktorú bol vydaný európsky zatykač na účely trestného stíhania, môže podliehať podmienke, že dotknutá osoba bude po odsúdení vrátená do Belgicka, aby tam vykonala trest, ktorý jej bol uložený vo vydávajúcom členskom štáte, článok 7 tohto zákona stanovuje, že zatykač založený na rozsudku vynesenom v neprítomnosti sa považuje za zatykač vydaný na účely výkonu trestu.
- 40 Vzhľadom na to, že tento rozdiel v zaobchádzaní môže viesť k diskriminácii, a s ohľadom na okolnosť, že I. B. má trvalé bydlisko v Belgicku v zmysle uvedených právnych predpisov, sa Tribunal de première instance de Nivelles vychádzajúc z predpokladu, že tento článok 8 sa má vykladať tak, že sa uplatňuje len na európsky zatykač vydaný na účely trestného stíhania a nie aj na zatykač vydaný na účely výkonu rozsudku odsudzujúceho k trestu odňatia slobody uloženému v neprítomnosti, proti ktorému má odsúdený stále možnosť podať opravný prostriedok, opýtal Cour constitutionnelle na zlučiteľnosť uvedeného článku 8 s článkami 10 a 11 ústavy, týkajúcimi sa zásad rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie.
- 41 Po konštatovaní, že zákon o európskom zatykači sledoval len prebratie rámcového rozhodnutia 2002/584 do vnútroštátneho poriadku, Cour constitutionnelle rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa európsky zatykač vydaný na účely výkonu odsudzujúceho rozhodnutia vyneseného v neprítomnosti, bez toho, aby bola odsúdená osoba informovaná o mieste a dátume pojednávania a proti ktorému môže táto odsúdená osoba stále podať opravný prostriedok, považovať za zatykač vydaný na účely trestného stíhania v zmysle článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia [2002/584], a nie za zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody v zmysle článku 4 bodu 6 toho istého rámcového rozhodnutia?
2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku má sa článok 4 bod 6 a článok 5 bod 3 toho istého rámcového rozhodnutia vykladať tak, že členským štátom neumožňujú, aby vydanie osoby s trvalým bydliskom na ich území, na ktorú bol za okolností opísaných v prvej otázke vydaný zatykač na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody, súdnym orgánom vydávajúceho štátu podliehalo podmienke, že táto osoba bude vrátená do vykonávajúceho štátu, aby tam vykonala trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie spojené s pozbavením osobnej slobody, ktoré jej boli s konečnou platnosťou uložené vo vydávajúcom štáte?

3. V prípade [kladnej] odpovede na druhú otázku porušujú tie isté články článok 6 ods. 2 [EÚ], konkrétne zásadu rovnosti a zákazu diskriminácie?
4. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku majú sa články 3 a 4 toho istého rámcového rozhodnutia vykladať tak, že bránia tomu, aby súdne orgány členského štátu odmietli výkon európskeho zatykača, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že jeho výkon by mal za následok porušenie základných práv dotknutej osoby zakotvené v článku 6 ods. 2 [EÚ]?"

O prejudiciálnych otázkach

- 42 Na úvod treba po prvé spresniť, že podľa článku 32 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa toto rámcové rozhodnutie vzťahuje na žiadosti o výkon európskeho zatykača doručené od 1. januára 2004 pod podmienkou, že vykonávajúci členský štát nevyhlásil, že sa bude ďalej zaoberať žiadosťami týkajúcimi sa skutkov spáchaných pred 7. augustom 2002 v súlade so systémom vydávania osôb uplatniteľným pred týmto dátumom. Aj keď sa žiadosť, o akú ide vo veci samej, týka skutkov, ku ktorým došlo pred týmto dátumom, je nesporné, že Belgické kráľovstvo takéto vyhlásenie neurobilo. Z toho vyplýva, že uvedené rámcové rozhodnutie sa v prejednávanej veci uplatňuje.
- 43 Po druhé treba pripomenúť, že medzi dôvodmi nevykonania európskeho zatykača, vymenovanými v článkoch 3 a 4 toho istého rámcového rozhodnutia, nie je uvedená žiadosť o azyl ani žiadosť o priznanie postavenia utečenca alebo o doplnkovú ochranu.
- 44 Pokiaľ ide konkrétnejšie o žiadosť o azyl predloženú príslušným orgánom členského štátu štátnym príslušníkom iného členského štátu, jediný článok protokolu č. 29 o azyle pre štátnych príslušníkov členských štátov Európskej únie, pripojeného k Zmluve ES (teraz protokol č. 24, pripojený k Zmluve o FEÚ), stanovuje najmä, že berúc do úvahy úroveň ochrany základných práv a slobôd členskými štátmi, považujú sa členské štáty za bezpečné krajiny pôvodu vo vzájomných vzťahoch pri všetkých právnych a praktických dôvodoch týkajúcich sa záležitostí azylu.
- 45 V tom istom zmysle treba spresniť, že žiadosť o priznanie postavenia utečenca alebo o doplnkovú ochranu predložená štátnym príslušníkom členského štátu nespadá do pôsobnosti medzinárodného mechanizmu ochrany zavedeného smernicou Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 304, s. 12; Mim. vyd. 19/007, s. 96).
- 46 Skutočnosť, že I. B. podal na príslušné belgické orgány žiadosť o priznanie postavenia utečenca alebo o doplnkovú ochranu v zmysle smernice 2004/83, teda nemožno považovať za relevantnú na zodpovedanie otázok, ktoré položil vnútroštátny súd.
- 47 Po tretie treba poznamenať, že vnútroštátny súd vychádza z predpokladu, podľa ktorého mu bola predložená žiadosť o výkon rozsudku vyneseného v neprítomnosti v zmysle článku 5 bod 1 rámcového rozhodnutia 2002/584. Prípadne mu prislúcha, aby na overenie tejto skutočnosti využil možnosti, ktoré mu ponúka článok 15 ods. 2 tohto rámcového rozhodnutia. V každom prípade Súdnemu dvoru prislúcha, aby sa vyslovil k skutkovým a právnym úvahám uvedeným v rozhodnutí vnútroštátneho súdu.

O prvej a druhej otázke

- 48 Svojou prvou a druhou prejudiciálnou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 4 bod 6 a článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584 možno vykladať v tom zmysle, že výkon európskeho zatykača, ktorý bol vydaný na účely výkonu trestu uloženého v neprítomnosti v zmysle článku 5 bodu 1 tohto rámcového rozhodnutia, môže podliehať podmienke, že dotknutá osoba, ktorá je štátnym príslušníkom vykonávajúceho členského štátu alebo tam má trvalé bydlisko, bude vrátená do vykonávajúceho štátu, aby tam prípadne vykonala trest, ktorý jej bude uložený vo vydávajúcom členskom štáte na konci nového konania, na ktorom bude prítomná.
- 49 Na účely odpovede na tieto otázky treba spresniť, že európsky zatykač sa môže, ako stanovuje článok 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, týkať dvoch situácií. Tento zatykáci rozkaz môže byť vydaný na účely vedenia trestného stíhania alebo na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo

ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody.

- 50 Štruktúra rámcového rozhodnutia 2002/584 sa síce opiera o zásadu vzájomného uznávania, toto uznanie, ako vyplýva z článkov 3 až 5 tohto rámcového rozhodnutia, však nezahŕňa absolútnu povinnosť vykonať vydaný európsky zatykač.
- 51 Systematika rámcového rozhodnutia, ako vyplýva najmä z ustanovení týchto článkov, totiž ponecháva členským štátom možnosť, aby v osobitných situáciách umožnili príslušným súdnym orgánom rozhodnúť o tom, či sa uložený trest musí vykonať na území vykonávacieho členského štátu.
- 52 Je to tak osobitne podľa článku 4 bodu 6 a článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia 2002/584. Pre oba druhy európskych zatykačov, na ktoré sa vzťahuje toto rámcové rozhodnutie, majú uvedené ustanovenia najmä za cieľ priznať osobitný význam možnosti zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu vyžiadanej osoby (pozri najmä rozsudok zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, Zb. s. I-9621, bod 62).
- 53 Nič neumožňuje domnievať sa, že úmyslom normotvorcu Únie bolo vylúčiť z tohto cieľa osoby vyžiadané na základe odsudzujúceho rozsudku vyneseného v neprítomnosti.
- 54 Jednak súdne rozhodnutie vynesené v neprítomnosti v prípade, ak dotknutá osoba nebola osobne predvolaná alebo inak informovaná o dátume a mieste pojednávania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, spadá do pôsobnosti rámcového rozhodnutia 2002/584, ktoré konkrétne v článku 5 bode 1 stanovuje, že výkon zatykača vydaného na základe takéhoto rozhodnutia môže podliehať záruke, že uvedená osoba bude mať možnosť podať návrh na obnovu konania.
- 55 Ďalej samotná okolnosť, že uvedený článok 5 bod 1 podmieňuje výkon zatykača vydaného na základe rozhodnutia vyneseného v neprítomnosti takejto záruke, nemôže mať za následok, že sa na zatykač takejto povahy neuplatní dôvod alebo podmienka, ktoré sú uvedené v článku 4 bode 6 a článku 5 bode 3 rámcového rozhodnutia 2002/584, aby sa zvýšili šance na sociálnu reintegráciu vyžiadanej osoby.
- 56 Práve v prípade, keď sa odsudzujúce rozhodnutie vynesené v neprítomnosti, ktoré je vo veci samej základom pre zatykač, nestane vykonateľným, je účelom a cieľom vydania umožniť vedenie trestného stíhania alebo začatie nového konania, čo znamená, že vydanie sa má vykonať na účely trestného stíhania, ktoré zodpovedá predpokladu uvedenému v článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 57 Keďže situácia osoby, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti a ktorá má stále možnosť podať návrh na obnovu konania, je porovnateľná so situáciou osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač na účely trestného stíhania, nijaký objektívny dôvod nebráni tomu, aby vykonávajúci súdny orgán, ktorý uplatnil článok 5 bod 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, uplatnil podmienku uvedenú v článku 5 bode 3 tohto rozhodnutia.
- 58 Navyše len takýto výklad v súčasnosti otvára skutočnú možnosť zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu osoby, ktorá má trvalé bydlisko vo vykonávajúcim členskom štáte a ktorá potom, čo bola odsúdená na základe zatiaľ nevykonateľného súdneho rozhodnutia, sa môže zúčastniť na novom konaní vo vydávajúcim členskom štáte.
- 59 Nakoniec uvedený výklad ďalej umožňuje, ako zdôraznila najmä švédka vláda, nenútiť osobu, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti, vzdať sa obnovy konania vo vydávajúcim členskom štáte, aby tak dosiahla toho, že jej odsúdenie bude podľa článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykonané v členskom štáte, v ktorom má trvalé bydlisko v zmysle relevantných ustanovení tohto rozhodnutia.
- 60 Z toho vyplýva, ako tvrdili všetky členské štáty, ktoré predložili pripomienky k prvej otázke alebo k prvej a druhej otázke, ako aj Európska komisia, že vykonávajúci členský štát môže podmieniť vydanie osoby nachádzajúcej sa v takej situácii, v akej sa nachádza I. B., spoločnému uplatneniu podmienok stanovených v článku 5 bode 1 a 3 rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 61 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 4 bod 6 a článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že ak dotknutý

vykonávajúci členský štát prebral článok 5 body 1 a 3 tohto rozhodnutia do svojho vnútroštátneho právneho poriadku, môže výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu uloženého v neprítomnosti v zmysle uvedeného článku 5 bodu 1 podliehať podmienke, že dotknutá osoba, ktorá je štátnym príslušníkom vykonávajúceho členského štátu alebo tam má trvalé bydlisko, bude vrátená do tohto štátu, aby tam prípadne vykonala trest, ktorý jej bude uložený vo vydávajúcom členskom štáte na konci nového konania, na ktorom bude prítomná.

O tretej a štvrtej otázke

- 62 Tretia a štvrtá otázka boli v skutočnosti položené len za predpokladu, že odpoveď na prvú a druhú otázku nebude mať za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, za následok, že sa vykonávajúcemu súdnemu orgánu umožní podmieniť vydanie dotknutej osoby tým, že bude vrátená do vykonávajúceho členského štátu.
- 63 Keďže túto možnosť podmieniť vydanie poskytnutím záruky, ktorá je stanovená v článku 5 bode 3 rámcového rozhodnutia 2002/584, Súdny dvor vo svojej odpovedi na prvú a druhú otázku pripustil, na tretiu a štvrtú otázku nie je potrebné odpovedať.

O trovách

- 64 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 4 bod 6 a článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi sa má vykladať v tom zmysle, že ak dotknutý vykonávajúci členský štát prebral článok 5 body 1 a 3 tohto rozhodnutia do svojho vnútroštátneho právneho poriadku, môže výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu uloženého v neprítomnosti v zmysle uvedeného článku 5 bodu 1 podliehať podmienke, že dotknutá osoba, ktorá je štátnym príslušníkom vykonávajúceho členského štátu alebo tam má trvalé bydlisko, bude vrátená do tohto štátu, aby tam prípadne vykonala trest, ktorý jej bude uložený vo vydávajúcom členskom štáte na konci nového konania, na ktorom bude prítomná.

Podpisy

* Jazyk konania: francúzština.